

Wijziging van het besluit van 24 november 2020, nr. 2020-167584, Omzetbelasting. Aftrek van omzetbelasting, Staatscourant 2020, 63000

Directoraat-generaal Belastingdienst/Corporate Dienst Vaktechniek
Besluit van 26 november 2024, nr. 2024-13975

De Staatssecretaris van Financiën heeft het volgende besloten.

Dit besluit wijzigt het besluit van 24 november 2020, nr. 2020-167584 (Stcrt. 2020, nr. 63000). Met deze wijziging worden aanwijzingen gegeven inzake het recht op aftrek bij handelingen inzake aandelen. Het besluit van 3 augustus 2004, nr. CPP2004/1709M, Heffing van omzetbelasting met betrekking tot de verkoop van aandelen (Hoge Raad 9 juli 2004, nr. 38026) wordt ingetrokken.

ARTIKEL I

Het besluit van 24 november 2020, nr. 2020-167584 (Stcrt. 2020, nr. 63000), wordt als volgt gewijzigd:

A.

Vóór onderdeel 1 en na de laatste alinea wordt een nieuwe alinea ingevoegd, luidende:

Het besluit is gewijzigd bij besluit van 26 november 2024, nr. 2024-13975 (Stcrt. 2024, nr. 38540). De wijziging betreft het invoegen van een paragraaf met aanwijzingen over de aftrek van omzetbelasting begrepen in kosten verband houdende met het verwerven, uitgeven, houden en verkopen van aandelen. Het besluit van 3 augustus 2004, nr. CPP2004/1709M, wordt ingetrokken.

B.

Aan onderdeel 3.5 wordt na onderdeel 3.5.4 een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

3.5.5 Aftrek van btw voor handelingen inzake aandelen

Voor het verwerven, uitgeven, houden en verkopen van aandelen kan een ondernemer prestaties afnemen waarvoor btw in rekening wordt gebracht of waarvoor die ondernemer verlegde btw is verschuldigd. Recht op aftrek van die btw ontstaat voor zover die prestaties worden afgenomen in de hoedanigheid van ondernemer (zie hierna § 3.5.5.1 en § 3.5.5.2)¹.

Vervolgens wordt voor de omvang van het recht op aftrek nagegaan welk(e) (deel van die) kosten aan een bepaalde (voorgenomen) belastbare prestatie kunnen worden toegerekend of aan de algehele bedrijfsactiviteiten van de ondernemer. Btw is aftrekbaar voor zover de kosten, waarin de btw is begrepen, zijn toe te rekenen aan belaste prestaties (zie hierna § 3.5.5.3) of aan vrijgestelde prestaties die recht geven op aftrek (zie hierna: § 3.5.5.4).

3.5.5.1 Handelingen inzake aandelen binnen de werkingssfeer van de btw

Handelingen inzake aandelen (zoals het verwerven, houden, uitgeven en verkopen) vallen binnen de werkingssfeer van de btw als zij plaatsvinden in de hoedanigheid van ondernemer. De aandelen behoren daarmee tot de economische activiteit(en) van de ondernemer. In de volgende situaties is daarvan sprake.

Inmenging in het beheer van de vennootschap

De ondernemer mengt zich direct of indirect in het beheer van de vennootschap waarin aandelen worden gehouden². Mengen houdt (het totaal van) de handelingen in die de ondernemer ten behoeve van haar dochteronderneming verricht, en die een belastbare economische activiteit

¹ HvJ EU 22 maart 2012, nr. C-153/11 (Klub), ECLI:EU:C:2012:163, r.o. 39.

² HvJ 16 juli 2015, zaken C-108/14 en C-109/14 (Larentia + Minerva), ECLI:EU:C:2015:496, r.o. 21.

vormen³. Het is voor inmenging in deze zin niet vereist dat de aandelen een meerderheidsdeelname in de vennootschap vormen⁴.

Aandelen als een rechtstreeks, duurzaam en noodzakelijk verlengstuk van de economische activiteit van de ondernemer.

De aandelen van de ondernemer vormen een rechtstreeks, duurzaam en noodzakelijk verlengstuk van zijn economische activiteit. Zo vinden in elk geval de volgende handelingen met aandelen binnen de werkingssfeer van de btw plaats:

- De handeling beoogt een (her)structurering en hangt aldus samen met de organisatie van de economische activiteiten van de ondernemer⁵;
- het oogmerk van een verkoop en overdracht van aandelen is erin gelegen om de opbrengst rechtstreeks toe te wijzen aan de belastbare economische activiteit van de betrokken ondernemer⁶;
- de ondernemer streeft met de handeling naar een uitbreiding of wijziging van zijn operationele activiteiten⁷;
- de handeling dient ter dekking van zijn verplichtingen met betrekking tot een economische activiteit⁸.

Bedrijfsmatige handel

De ondernemer handelt bedrijfsmatig in aandelen en andere effecten⁹. Een ondernemer die bedrijfsmatig in aandelen of van aandelen afgeleide financiële instrumenten (derivaten) en andere effecten handelt, verricht een economische activiteit.

3.5.5.2 Handelingen inzake aandelen buiten de werkingssfeer van de btw

Het enkele verwerven en houden van aandelen vormen geen economische activiteiten in de zin van de btw-richtlijn¹⁰. Dat geldt in beginsel eveneens voor de verkoop en overdracht van die aandelen¹¹. Die handelingen vallen buiten de werkingssfeer van de btw. Btw is niet aftrekbaar ter zake van prestaties die ten behoeve van aandelen worden afgenomen die niet tot de economische activiteit(en) van de ondernemer behoren.

Het enkele verwerven en houden van aandelen van aandelen in vorenbedoelde zin doet zich voor als aandelen ter belegging worden gehouden, anders dan ter dekking van verplichtingen met betrekking tot een economische activiteit. In deze situatie is sprake van het passief ter beschikking stellen van kapitaal, waarbij aandelen worden gehouden en beheerd ter belegging of als onderdeel van een beleggingsportefeuille op een vergelijkbare wijze als een particuliere investeerder¹². Bij de beoordeling of sprake is van een belegging speelt de omvang van het aandelenbelang geen rol. Het maakt voorts niet uit of een beroep is gedaan op advies van derden. Verder speelt de vaardigheid en de competentie van de investeerder geen rol bij de kwalificatie als belegging¹³.

3.5.5.3 Toerekening kosten handelingen inzake aandelen

Directe kosten bij handelingen inzake aandelen

Als vaststaat dat handelingen inzake aandelen binnen de werkingssfeer van de btw vallen, wordt vervolgens de omvang van de aftrek vastgesteld. Voor de omvang van de aftrek van btw wordt bepaald of kosten direct toerekenbaar zijn aan een bepaalde (voorgenomen) handeling inzake aandelen. Van deze directe toerekening is sprake als een rechtstreekse en onmiddellijke samenhang bestaat tussen de ingekochte prestaties en een belastbare handeling met aandelen¹⁴. De

³ HvJ 5 juli 2018, zaak C-320/17 (Marle Participation SARL), EU:C:2018:537, r.o. 30-32.

⁴ HvJ 30 mei 2013, zaak C-651/11 (X BV), ECLI:EU:C:2013:346.

⁵ HvJ 29 oktober 2009, zaak C-29/08 (AB SKF), ECLI:EU:C:2009:665.

⁶ HvJ 8 november 2018, zaak C-502/17 (C&D Foods Acquisition), ECLI:EU:C:2018:888, r.o. 38.

⁷ HvJ 17 oktober 2018, zaak C-249/17 (Ryanair Ltd), ECLI:EU:C:2018:834, r.o. 31.

⁸ Bijvoorbeeld een verzekeringsmaatschappij die aandelen houdt ter dekking van haar verplichtingen op grond van afgesloten verzekeringen.

⁹ HvJ 20 juni 1996, zaak C-155/94 (Welcome Trust), ECLI:EU:C:1996:243.

¹⁰ HvJ 20 juni 1991, zaak C-60/90 (Polysar), ECLI:EU:C:1991:268.

¹¹ HvJ 26 mei 2005, zaak C-465/03 (Kretztechnik), ECLI:EU:C:2005:320, r.o. 19.

¹² HvJ 20 juni 1996, zaak C-155/94 (Wellcome Trust Ltd.), ECLI:EU:C:1996:243.

¹³ HvJ 29 april 2004, zaak C-77/01 (EDM), ECLI:EU:C:2004:243, r.o. 61.

¹⁴ Vgl. HvJ 17 oktober 2018, zaak C-249/17 (Ryanair Ltd), ECLI:EU:C:2018:834, r.o. 26.

objectieve inhoud en aard van de ingekochte prestatie bepaalt of die rechtstreekse en onmiddellijke samenhang kan worden vastgesteld¹⁵.

Kosten van de ingekochte prestatie kan een ondernemer maken voorafgaand aan of na afloop van de verkoop en overdracht van de aandelen. Wanneer de ingekochte prestatie voorafgaand aan de verkoop en overdracht van de aandelen worden gemaakt, is sprake van een rechtstreekse en onmiddellijke samenhang als de ingekochte prestatie – objectief gezien – uitsluitend is gedaan met het oog op een belastbare verkooptransactie met aandelen¹⁶. Bij bevestigende beantwoording van deze toets volgt directe toerekening van de ingekochte prestatie aan de verkoop en overdracht van de aandelen.

Wanneer de kosten van de betrokken prestatie worden gemaakt na afloop van de verkoop en overdracht van de aandelen, bestaat geen rechtstreekse en onmiddellijke samenhang als de ingekochte prestatie – objectief gezien – niet uitsluitend zijn oorzaak vindt in een belastbare verkoop en overdracht van aandelen¹⁷. In dat geval is geen sprake van directe toerekening van de kosten aan de verkoop en overdracht van de aandelen.

Btw op kosten die direct toerekenbaar zijn aan een van de btw vrijgestelde verkoop en overdracht van aandelen komt niet voor aftrek in aanmerking, behoudens als degene aan wie de aandelen worden geleverd buiten de EU is gevestigd (zie hierna: § 3.5.5.4).

Algemene kosten bij handelingen inzake aandelen

Als kosten niet direct toerekenbaar zijn aan de handeling inzake aandelen, dan kunnen die kosten onderdeel uitmaken van de algemene kosten van de ondernemer¹⁸. Dergelijke kosten hebben een rechtstreekse en onmiddellijke samenhang met de gehele economische activiteit van de ondernemer. Recht op aftrek ontstaat dan voor zover het geheel van zijn economische activiteiten recht op aftrek van voorbelasting geeft¹⁹.

3.5.5.4 Verkoop van aandelen buiten de EU

Btw begrepen in directe kosten van de verkoop en overdracht van aandelen komt in beginsel niet voor aftrek in aanmerking. Een uitzondering hierop geldt als degene aan wie de aandelen worden geleverd buiten de EU is gevestigd. Deze uitzondering is geregeld in artikel 15, eerste en tweede lid, onderdeel c, van de wet. Voor de toepassing van deze bepaling moet de locatie van de afnemer worden vastgesteld. Als de aandelen over een effectenbeurs worden verhandeld, wordt aangesloten bij de vestigingsplaats van de effectenbeurs waarover de aandelen worden verhandeld ter bepaling van de vestigingsplaats van de tegenpartij bij een aandelenverkoop.

3.5.5.5 Opbrengst verkopen aandelen in het pro rata

Het pro rata beoogt zo getrouw mogelijk het deel van de kosten voor de verwerving van goederen en diensten voor gemengd gebruik te weerspiegelen dat toe te rekenen is aan belaste prestaties²⁰. Incidentele gebeurtenissen kunnen dat beeld verstoren. Om die reden kan de vergoeding²¹ voor de verkoop en overdracht van aandelen buiten het pro rata als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel c, van de beschikking blijven als de dit een bijkomstige financiële handeling vormt²². De verkoop en overdracht van aandelen wordt aangemerkt als een bijkomstige financiële handeling als die verkoop en overdracht van de aandelen incidenteel plaatsvindt.

Een dergelijke incidentele handeling impliceert dat voor deze handeling relatief beperkt gebruik wordt gemaakt van goederen en diensten voor gemengd gebruik (vgl. § 3.3.3) waarvoor btw is verschuldigd en dat deze handeling geen onderdeel is van de kernactiviteit van de ondernemer. De verkoop en overdracht kwalificeert niet als incidentele handeling voor de ondernemer die bedrijfsmatig in aandelen handelt, en voor de ondernemer die als participatie- of investerings-

¹⁵ Vgl. HvJ 8 november 2018, zaak C-502/17 (C&D Foods Acquisition ApS), ECLI:EU:C:2018:888, r.o. 36 en 37, HvJ EU 12 januari 2017, zaak C-28-16 (MVM Magyar Villamos Művek Zrt.), ECLI:EU:C:2017:7, en HR 28 maart 2014, nr. 42.868, ECLI:NL:HR:2014:723 en HR 28 maart 2014, nr. 42.863bis, ECLI:NL:HR:2014:728.

¹⁶ Artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de beschikking; vgl. HvJ 8 november 2018, zaak C-502/17 (C&D Foods Acquisition ApS), ECLI:EU:C:2018:888, r.o. 36 en 37.

¹⁷ Artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van de beschikking; vgl. HvJ 8 november 2018, zaak C-502/17 (C&D Foods Acquisition ApS), ECLI:EU:C:2018:888, r.o. 37, HvJ 8 februari 2007, zaak C-435/05 (Investrand), ECLI:EU:C:2007:87, r.o. 33.

¹⁸ HvJ EU 17 oktober 2018, zaak C-249/17 (Ryanair Ltd), ECLI:EU:C:2018:834, r.o. 27.

¹⁹ HvJ EU 5 juli 2018, zaak C-320/17 (Marle Participation SARL), EU:C:2018:537, r.o. 46, en HvJ EU 12 november 2020, zaak C-42/19 (Sonaecom SGPS SA), ECLI:EU:C:2020:913, r.o. 47.

²⁰ Vgl. HvJ 18 oktober 2018, zaak C-153/17 (Volkswagen Financial Services), ECLI:EU:C:2018:845, r.o. 52.

²¹ Dit laat onverlet dat in specifieke gevallen als vergoeding een marge van toepassing is, het verschil tussen de aan- en verkoopprijs (vgl. HvJ 14 juli 1998, C-172/96 (First National Bank of Chicago), ECLI:EU:C:1998:354).

²² De ondernemer kan een beroep doen op artikel 174, tweede lid, onderdeel b, van de btw-richtlijn, omdat deze bepaling rechtstreekse werking heeft.

maatschappij of als een daaraan gelieerde entiteit, betrokken is bij investeringen met private equity.

Als met de levering en overdracht van aandelen meer inkomsten worden behaald dan uit de kernactiviteit van de ondernemer, sluit dat niet uit dat die levering en overdracht van aandelen als bijkomstige financiële handeling kwalificeert²³. Verder kan de verkoop van de aandelen van een deelneming kwalificeren als een bijkomstige financiële handeling, ondanks dat het houden daarvan kwalificeert als een rechtstreeks, duurzaam en noodzakelijk verlengstuk, omdat de deelneming met de ondernemer een concern of fiscale eenheid vormt zoals bedoeld in artikel 7, vierde lid van de wet.

C.

Onderdeel 3.3.4.3, eerste alinea, wordt de laatste zin vervangen door:

Het gaat om een verdeelsleutel die het werkelijk gebruik van algemene kosten, dat wil zeggen, gemengd gebruikte goederen en diensten, weergeeft voor belaste en vrijgestelde ondernemersactiviteiten. Die verdeelsleutel moet berusten op objectief en nauwkeurig vast te stellen gegevens, die van dien aard zijn dat het werkelijke gebruik daarmee objectief en nauwkeurig is vast te stellen²⁴. Het is niet toegestaan om meerdere pro rata's (of verdeelsleutels) op (delen van de) gemengd gebruikte goederen en diensten toe te passen²⁵.

ARTIKEL II

Het volgende besluit is ingetrokken met ingang van de inwerkingtreding van dit besluit:

- het besluit van 3 augustus 2004, nr. CPP2004/1709M, (Stcrt. 2004, 177).

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 juli 2025.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 26 november 2024

*De Staatssecretaris van Financiën,
namens deze,
H.G. Roodbeen
Hoofddirecteur Fiscale en Juridische zaken*

²³ HvJ 29 april 2004, zaak C-77/01 (EDM), ECLI:EU:C:2004:243, r.o. 77.

²⁴ HR 23 februari 2018, nr. 16/04051, ECLI:NL:HR:2018:267 en HR 15 juni 2012, nr. 10/01746, ECLI:NL:HR:2012:BU1929.

²⁵ HR 11 november 2022, nr. 20/01521, ECLI:NL:HR:2022:1608.